

Ustalenie opłaty za pobyt w pieczy zastępczej - dopiero po odmowie odstąpienia od jej ustalenia

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: sobota, 31, maj 2025 14:11

Piotr Majoch

Odśloni: 1402

WSA: Decyzja ustalająca odpłatność za pobyt w rodzinie zastępczej jest odrębna wobec decyzji w sprawie odstąpienia od ustalenia takiej opłaty.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie rozstrzygnął sprawę ze skargi rodzica, którego dzieci przebywały w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego. Skarżąc decyzję starosty, a następnie organu wyższego stopnia (tj. samorządowego kolegium odwoławczego), zabiegał o całkowite umorzenie opłaty za pobyt dzieci w placówce, podnosząc że wskazane opłaty są dla niego zbyt dużym obciążeniem finansowym. Wobec niekorzystnego rozstrzygnięcia SKO, wniósł o uchylenie decyzji, zarzucając organom nieuwzględnienie kosztów ponoszonych w związku z prowadzeniem gospodarstwa domowego. Jak się jednak okazało, choć Sąd tę skargę uwzględnił, a zaskarżone decyzje zostały przezeń uchylone, właściwy powód był inny.

W ocenie Sądu decyzja częściowo ustalająca opłatę za pobyt dziecka w placówce została wydana przedwcześnie. W orzecznictwie przyjęty jest bowiem pogląd, w świetle którego decyzja, którą ustala się opłatę za pobyt w rodzinie zastępczej, wydawana na podstawie art. 194 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jest decyzją odrębną w stosunku do kwestii odstąpienia od ustalenia opłaty - w tej bowiem sprawie organ wydaje ją osobno. Wynika to z samej formy rozstrzygania. O ile w przypadku decyzji ustalającej opłatę, mówiący o niej art. 194 ust. 1 ww. ustawy, mamy do czynienia z tzw. formą decyzji ustalającej, tak umarzanie, odraczanie, rozkładanie na raty, a także odstępowanie od ustalenia opłaty następuje w formie decyzji uznaniowej. Można wywnioskować to z brzmienia ust. 3, który pozostawia staroście prawo do samodzielnego uznania, czy - chociażby w następstwie zapoznania się z wnioskiem strony - rozstrzygnie na jego korzyść i np. odstąpi od ustalenia opłaty, czy też nie uwzględni żądań.

W odniesieniu do tej sprawy oznacza to, że zarówno starosta, jak i samorządowe kolegium odwoławcze, dopuścili się błędu polegającego na ustaleniu wysokości opłaty bez wcześniejszego formalnego rozstrzygnięcia sprawy o odstąpieniu od ustalenia tej opłaty lub też jego częściowym odstąpieniu na podstawie art. 194 ust. 3. Dlaczego jednak jest to aż tak ważne? Otóż od każdej z tych dwóch decyzji środek odwoławczy przysługuje osobno. Decyzja dotycząca odstąpienia czy częściowego odstąpienia od ustalenia wypłaty (która powinna zostać wydana przez starostę jako pierwsza) jest zaskarżalna w drodze odwołania i dopiero po uprawomocnieniu się takiej decyzji, możliwe byłoby wydanie kolejnej, już konkretnie ustalającej wysokość opłaty, od której przysługuje osobne, "nowe" odwołanie. Sytuacja staje się prosta w przypadku, gdy starosta od razu wydaje decyzję pozytywną dla strony i odstępuje bądź częściowo odstępuje od ustalenia opłaty. Wtedy z oczywistych względów w ogóle nie ma potrzeby wydawania drugiej decyzji ustalającej opłaty za pobyt w placówce. Jeśli tak jednak się nie stanie, to obowiązek opłacania pobytu dziecka w placówce konkretną kwotą pieniężną jest nakładany dopiero po wcześniejszym ostatecznym stwierdzeniu, że odstąpienie od opłaty jest niemożliwe.

Wyrok WSA w Krakowie z 8 maja 2025 r. (sygn. III SA/Kr 1438/24)

Źródło: CBOSA